

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-851/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Bystřice nad Pernštejnem, Tyršova 106
Sídlo	Tyršova 106, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
E-mail právnické osoby	iozstbyn@seznam.cz
IČ	70 832 811
Identifikátor	600 025 942
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iveta Ostrýžová
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Tyršova 106, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
Termín inspekční činnosti	6. 6. 2017 – 8. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy, písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu, písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem, písm. d) vykonání kontroly dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce (Společné

vzdělávání, Vzdelávání dětí a žáků umístěných v domovech pro osoby se zdravotním postižením, Efektivita primárně preventivních aktivit škol s cílem minimalizace rizik spojených s výskytem rizikového chování).

Charakteristika

Základní škola Bystřice nad Pernštejnem (dále jen „škola“) vykonává v souladu se zápisem ve školském rejstříku činnost základní školy, základní školy speciální a školní družiny. Žáci oboru 79-01-C/01 Základní škola se vzdělávají na prvním stupni podle individuálních vzdělávacích plánů vycházejících z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Na druhém stupni probíhá vzdělávání podle dobíhajícího Školního vzdělávacího programu zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Žáci oboru vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální se vzdělávají dle školního vzdělávacího programu zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální. Školní družina se rovněž vzdělává podle příslušného školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání. V době inspekční činnosti bylo ke vzdělávání zapsáno 35 žáků ve čtyřech třídách. Z toho jsou dvě třídy základní školy a dvě třídy základní školy speciální.

Škola sídlí v budově města a je zde v pronájmu. Tři žáci jsou klienty Domova Kamélie v Bystřici nad Pernštejnem. Vstup do školy je bezbariérový a budova se nachází v klidné části města.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy preferuje mezi hlavními koncepčními záměry modernizaci vybavení jednotlivých tříd včetně inovace vybavení informačních a komunikačních technologií, zaměření se na prevenci rizikového chování žáků, zvýšenou propagaci činnosti školy či uplatňování nových alternativních metod ve výuce. Ředitelka nadále klade důraz na vlastní profesní rozvoj (Společné vzdělávání - legislativa, Profesionální rozvoj řídicího pracovníka ve školství, Školský zákon).

Vedení školy koná hospitace minimálně, přesto dochází v malém kolektivu k úspěšnému toku informací, a to formou ústních projednání kdykoliv je to potřeba. Metodické orgány ve škole zřízeny nejsou.

Pedagogický sbor se skládá z pěti učitelek a tří asistentek pedagoga. Kromě jedné učitelky všechny splňují podmínku odborné kvalifikace. Tato pedagožka v rámci doplnění kvalifikace zahájila studium na vysoké škole. Většina z pedagogických pracovníků průběžně doplňuje své další vzdělávání např. v kurzech Jak na děti s problémovým chováním? aneb Na mě si nepřijdeš!, Jak pomoci dětem s ADHD a ADD, Sociálně-právní ochrana dětí v kontextu školního prostředí, Prevence patologických jevů a Rizikového chování dětí a mládeže atd. Kolektiv také doplňuje přítomnost praktikantek ze středních a vysokých škol pedagogického zaměření, jež zde čerpají zkušenosti. Ve školním roce 2015/2016 zde působilo sedm praktikantek, v roce 2016/2017 tři.

Ve škole se nachází čtyři kmenové třídy a jedna učebna, kde probíhají různé besedy a školení. Tato učebna disponuje interaktivní tabulí. Dvě kmenové třídy zároveň slouží jako počítačové učebny. Vzdělávání rovněž probíhá ve školní dílně. Škola nemá vlastní tělocvičnu, žáci dochází na hodiny tělesné výchovy do nedaleké základní školy. Zde mají také možnost stravování a dále tu probíhá výuka v učebně cvičné kuchyně.

Knihovna se dělí na pedagogickou a žákovskou část a nachází se ve sborovně. Žáci si zde mohou vybrat z 812 titulů.

Ke škole náleží menší zahrada, kde jsou záhonky, posezení a tabule. Tento prostor není příliš udržovaný, v době inspekční činnosti zde nebyla posekána tráva a celkově toto místo působilo zanedbaně.

Školní družina má kromě vlastní kmenové třídy také možnost využívat prostory školní zahrady. Ve škole funguje jedno oddělení, kde je zapsaných 22 účastníků. Kmenová třída je po rekonstrukci, proběhla zde výmalba, výměna nábytku a byly dokoupeny další pomůcky. Měsíční úplata se zde neplatí.

Mezi kompenzační pomůcky, jež škola nabízí, patří schodolez, polohovatelné lavice, relaxační vaky, overbaly, závěsná houpačka atd.

Škola vytváří optimální podmínky pro fyzické bezpečí žáků. Účinnost těchto opatření se pozitivně projevuje v nízkém počtu úrazů za několik posledních let. Tato minimální úrazovost žáků dokládá, že škola věnuje úrazové prevenci pozornost.

Škola uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který je založen na analýze potřeb školy a jeho pravidelném vyhodnocování. Negativní jevy v chování žáků se daří podchytit a řešit včas. Následně jsou rizikové oblasti zařazovány do plánu aktivit v oblasti primární prevence. Při řešení vážnějších prohřešků škola spolupracuje s orgánem sociálně právní ochrany dětí a Policií České republiky. V tomto školním roce došlo ke třem útekům žáků, jedna žákyně je stále na útěku. Škola situaci sleduje a aktivně řeší takto vzniklou neomluvenou absenci.

K preventivním aktivitám patří i zapojování do kulturních, sportovních a dalších veřejných akcí. Škola má přehled o dalším pokračování žáků po ukončení vzdělávání ve škole.

K zajištění vzdělávání využívá škola vícezdrojové financování. Hlavním zdrojem jsou finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, jejich součástí jsou i prostředky rozvojových programů vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, které byly použity podle stanoveného účelu na zvýšení platů a odměny pracovníků regionálního školství. V roce 2015 si škola jako partner individuálního projektu v rámci Operačního programu Vzdělávání a konkurenceschopnost pořídila tablety a zajistila pro své pedagogy systematické další vzdělávání. Dalším zdrojem příjmů je příspěvek na provoz od zřizovatele.

Škola úspěšně spolupracuje s Denním stacionářem Rosa či s Domem s pečovatelskou službou v Bystřici nad Pernštejnem. V rámci této spolupráce dochází k vzájemným návštěvám a kulturním programům. Mezi významné sociální a profesní partnery patří Asociace náhradních rodin nebo Portimo o. p. s., zaměřené na sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všichni žáci jsou do školy zařazeni na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení. Přílohou žádosti je písemné poučení zákonných zástupců o organizaci vzdělávání ve škole a informace o dalších podstatných záležitostech týkajících se jejich dítěte. Na základě doporučení školského poradenského zařízení jsou zpracovávány individuální vzdělávací plány.

Žáci jsou zařazováni do tříd tak, aby to vyhovovalo co nejlépe jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Každá třída je složena z žáků více ročníků, což je náročné na organizaci vzdělávání.

Ve třídách, kde jsou žáci s těžším postižením, proto souběžně působí více pedagogických pracovníků (učitel a asistenti pedagoga). Tento způsob výuky byl pro žáky přínosný, umožňoval individuální a diferencovaný přístup k výuce.

Ve sledovaných hodinách na základní škole docházelo k důsledné diferenciaci činností. V hodinách III. třídy však nebylo toto rozdělení příliš efektivní. Pedagožka se rozděleným skupinám žáků nevládala dostatečně věnovat, což mělo vliv na zájem žáků o dané učivo, dále nebyli motivováni k další činnosti a často po dokončení úkolu pouze seděli a čekali na konec hodiny. Jeden žák nedbal pokynu vyučující a nebyl veden ke správným pracovním návykům. Jeho negativní kázeňské projevy nebyly řešeny.

V hodinách matematiky, vlastivědy, dějepisu a pracovní výchovy naopak žáci pracovali se zaujetím a vykazovali zájem o výuku. Formy práce byly variabilní a přizpůsobovaly se jednotlivým žákům. Žáci používali učební pomůcky a ve skupinové práci jim byly rozděleny role. Na písemnou práci z dějepisu opakovali žáci společně s pedagožkou. Písemná práce byla připravena ručně psacím písmem, Česká školní inspekce doporučuje přípravu písemných prací za pomoci ICT techniky. Toto opatření by mělo vést k lepší čitelnosti a úpravě textu.

V hodinách probíhajících na základní škole speciální docházelo k úspěšnému propojování výuky s praktickou stránkou života. Žáci byli vhodně motivováni a do aktivit zapojováni v rámci svých zdravotních možností. Důsledně byl dodržován individuální přístup k žákům. V hodinách panovala klidná a vstřícná atmosféra. Spolupráce pedagogů s asistenty pedagoga se projevovala souhrou a kvalitními pracovními návyky. Pouze u žáka s autismem chyběla důslednost v nabízených činnostech, v průběhu vyučování měl příliš času na vlastní hru, splnil pouze jeden zadaný úkol. Kompenzační a relaxační pomůcky byly využívány účelně.

Školní družina se věnovala tvořivé činnosti, jež podporovala vzájemnou spolupráci. Následně se někteří účastníci mohli věnovat pohybové aktivitě a zúčastnit se soutěže.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky žáků jsou projednávány a rozebírány na jednáních pedagogické rady. Měsíční vyhodnocování v písemné podobě neprobíhá, aktuální záležitosti se řeší ústně. Ke zhodnocení hodin docházelo pouze v ojedinělých případech, sebereflexe žáků nebyla využívána téměř vůbec.

V tomto školním roce ukončuje povinnou školní docházku na této škole osm žáků. Pro školní rok 2017/2018 byli přijati dva žáci. Čtyři žáci pokračují v dalším vzdělávání, čtyři žáci budou pobírat invalidní důchod a dále se již nebudou vzdělávat. Absolventi se obvykle uplatňují u technických služeb či v pomocných pracích. Pokud se rozhodnou pokračovat ve studiu, často volí vzdělávání ve Vyšší odborné škole a Střední odborné škole zemědělsko-technické Bystřice nad Pernštejnem. Při vzdělávání žáků z Domova Kamélie nebyl zjištěn rozdíl v přístupu ze stran školy ve srovnání s ostatními žáky.

Škola má ve školním řádu nevhodně nastavená výchovná opatření. Vedle povolených výchovných opatření (napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele a důtka ředitele školy) je v něm uvedeno také výchovné opatření snížení známky z chování. Škola ho uděluje v průběhu školního roku. Znamku z chování lze snížit v rámci hodnocení chování až za poleptání příslušného školního roku.

Školní řád neobsahuje také pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek. Škola uděluje žákům důtky třídního učitele nebo ředitele školy za porušení léčebného režimu, které nemají oporu ve školním řádu.

Školu úspěšně reprezentují žáci na soutěžích. V tomto školním roce získala žákyně v okresním kole atletického čtyřboje 1. místo za disciplíny běh na 60 m a skok do dálky, další žák školy rovněž zvítězil v recitační soutěži. V roce 2015 obdržela škola Certifikát Enviromentálního vyúčtování, jenž zahrnuje přesný výčet přínosu pro životní prostředí. Dále se žáci významně podílejí na výzdobě školy vlastními výrobky, čímž výrazně přispívají k esteticky podnětnému prostředí školy.

Ředitelka školy naplňuje koncepci v bodě propagace školy. Příspěvky v místních novinách se věnovaly např. dnu otevřených dveří či ochraně životního prostředí. Nové alternativní metody, jež rovněž patří mezi koncepční záměry školy, nebyly vždy zaznamenány.

Závěry

Hodnocení vývoje

- počet žáků školy má klesající tendenci
- nové a kvalitnější materiální a prostorové zázemí školní družiny
- škola dlouhodobě pečuje o žáky se zdravotním postižením
- došlo ke změně na pozici ředitele školy

Silné stránky

- esteticky podnětné prostředí školy

Slabé stránky

- při udělování výchovných opatření škola nepostupuje v některých případech podle školního řádu
- nedostatky v organizaci a pedagogickém vedení v některých hodinách

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- stanovit pravidla pro udělování výchovných opatření

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje a řízení školy ze dne 1. 10. 2014
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle RVP ZV - LMP ze dne 1. 9. 2007
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Umět znát, abychom si v životě věděli rady“ ze dne 1. 9. 2008
4. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální „Umět znát, abychom si v životě věděli rady“ ze dne 1. 9. 2010
5. Školní vzdělávací program školní družiny ze dne 30. 8. 2013
6. Školní řád ze dne 1. 2. 2017
7. Vnitřní řád školní družiny aktualizovaný ke dni 8. 6. 2017
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016 ze dne 1. 10. 2016

9. Plán výchovy k volbě povolání pro roky 2015 - 2019 ze dne 1. 9. 2015
10. Časový harmonogram výchovného poradce na školní rok 2016/2017 ze dne 1. 9. 2016
11. Program poradenských služeb ve škole na školní rok 2016/2017
12. Plán environmentálního vzdělávání a osvěty ze dne 25. 8. 2016
13. Třídní knihy za školní rok 2015/2016, 2016/2017
14. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů založená ke dni 1. 9. 2014
15. Zřizovací listina ze dne 17. 6. 2003
16. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky ze dne 30. 4. 2012
17. Personální dokumentace
18. Dokumentace k BOZP a PO
19. Pedagogické rady od školního roku 2013/2014
20. Zápisní lístek do školní družiny pro školní rok 2016/2017
21. Přehled výchovně vzdělávací práce za školní rok 2016/2017
22. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
23. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2017 a účetní dokumentace

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Mgr. Andrea Zadinová, v. r.

Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka

Mgr. Eva Kořínková, v. r.

Mgr. Jitka Palcová, speciální pedagožka

Mgr. Jitka Palcová, v. r.

V Havlíčkově Brodě 28. 6. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Iveta Ostrýžová, ředitelka školy

Iveta Ostrýžová, v. r.

V Bystřici nad Pernštejnem 30. 6. 2017